

Projekt edukacyjny nr 2

Tytuł projektu: Jacy jesteśmy podobni.

Projekt jest skierowany do dzieci, które dopiero się poznają, adaptują się do nowej sytuacji. Ma za zadanie wyzwolić w dzieciach ciekawość poznania nowych osób, ułatwić wejście w nowe role w grupie, zainteresować samą formą projektu. Ponieważ może być to pierwszy projekt, w jakim będą uczestniczyli uczniowie w tej grupie, ważne jest, aby był on różnorodny, miał ciekawą formę, by zadania były dość łatwe do wykonania, a efekt szybko widoczny. Ważnym elementem jest zaangażowanie w prezentację projektu rodziców. Będzie to zachęta do działania dla dzieci, ale także możliwość poznania się w szerszym gronie.

Czas realizacji: 1 tydzień (projekt może być zrealizowany w pierwszym miesiącu nauki i zakończony prezentacją efektów projektu w czasie zebrania z rodzicami – należy wcześniej o tym uprzedzić rodziców; może być też realizowany w trakcie roku szkolnego).

Główny cel projektu: integracja grupy klasowej (okazanie zbieżnych cech, zainteresowań, możliwości zawarcia przyjaźni, uwrażliwianie na problem dyskryminacji i wykluczenia).

Cele operacyjne – Uczeń:

- przedstawia się imieniem i nazwiskiem,
- informuje, w jakim miesiącu roku się urodził,
- zna i używa w rozmowie imion rodziców,
- mówi, w jakiej miejscowości się urodził,
- wymienia osoby w klasie, które urodziły się w tym samym miesiącu (jeśli takie są),
- wymienia osoby w klasie, które urodziły się w tej samej miejscowości,
- wymienia osoby w klasie, które mają rodzeństwo,
- wymienia osoby w klasie, które mają jakieś zwierze w domu,
- wykonuje prace plastyczną przedstawiającą współpracę,
- przedstawia osobę z klasy.

Etap 1. Przygotowanie projektu

W tym etapie uczniowie pod kierunkiem nauczyciela określają temat projektu, jego cele i kolejne kroki, jakie będą realizowane. Mówiąc językiem zrozumiałym dla dzieci – „co jest do zrobienia” i „po co to robimy”.

Aby projekt był postrzegany jako dzieło współtworzone przez uczniów (a nie tylko zajęcia narzucone przez nauczyciela, tym bardziej, że w tym czasie nauczyciel ma u uczniów ogromny autorytet), dzieci muszą rozumieć potrzebę jaka stoi za projektem. W przypadku projektu „Jacy jesteśmy podobni” potrzebę łatwo wskazać i uzasadnić: uczniowie się nie znają, są w większości w nowym, nieznanym dla siebie otoczeniu, nie mają jeszcze dobrych kolegów, niewiele wiedzą o osobach siedzących obok.

Przykładowe pytania do przedyskutowania z uczniami:

- Czy znasz wszystkich w klasie?
- Czy wiesz z jakich miejscowości pochodzą koleżanki i koledzy z klasy?
- Kto w twojej klasie ma rodzeństwo?
- Kto w twojej klasie ma zwierzęta w domu?
- Kto urodził się w tym samym miesiącu co ty?
- Czego chciałbyś się dowiedzieć o koleżankach i kolegach?
- Czego powinni dowiedzieć się o tobie koledzy i koleżanki, aby dobrze się wam bawiło?

Uczniowie mogą dostrzec, jak niewiele wiedzą o kolegach i koleżankach z klasy. Projekt pomoże im to zmienić.

Uczniowie wspólnie doprecyzowują cele i sposób realizacji projektu. Nauczyciel pomaga im w tym, zadając następujące pytania:

- Co zamierzamy osiągnąć realizując projekt? Czego chcielibyśmy się dowiedzieć, jak chcielibyśmy się zachowywać, co chcielibyśmy umieć na końcu?
- Gdzie będziemy realizować projekt? (jeżeli nie jest przewidziana żadna wycieczka, projekt będzie realizowany w szkole)
- Jak długo będziemy realizować projekt? (dzieci w tym wieku nie potrafią skutecznie planować na dłuższe okresy, więc cel musi być bliski w czasie)
- Jak będziemy realizować projekt? Co konkretnie będziemy robić? (uczniowie mogą nie wiedzieć, „co” chcieliby robić, ale wiedzieć „jak” – w co się bawić, jak spędzać czas, jakie wykonywać zadania)
- Co nam może przeszkodzić, jakie mogą się pojawić trudności?
- Kogo będziemy angażować w realizację projektu?
- Dlaczego chcemy realizować ten projekt? (to pytanie znów wraca do celu, a w klasie I musi on być szczególnie jasny i konkretny – dochodzi jednak kwestia motywacji)

W przypadku uczniów klasy I pytania nauczyciela – a więc i ustalenia – muszą być bardzo konkretne, proste i zrozumiałe, niezbyt odległe w czasie. Dziecko w tzw. młodszym wieku szkolnym nie myśli abstrakcyjnie, ale konkretnie.

Aby projekt był wspólnym dziełem wszystkich uczniów, dobrze jest wprowadzić formę wspólnego zobowiązania: chcemy się dobrze bawić i dobrze się poznać, więc zrobię wszystko co mogę, aby dobrze zapoznać się z każdą osobą w klasie. Do tego zobowiązania nauczyciel może później wracać, gdyby któryś z uczniów zaniedbywał swoje zadania.

Uczniowie z pomocą nauczyciela przygotowują też listę potrzebnych materiałów (nauczyciel zapisuje ją na tablicy, a chętni uczniowie umieszczają obok poszczególnych pozycji symboliczny rysunek). Byłoby właściwe, gdyby za przyniesienie poszczególnych elementów z listy byli odpowiedzialni różni uczniowie. Najlepiej wcześniej powiedzieć o tym projekcie rodzicom, pozwoli to zrobić składkę klasową i mieć pewność, że wszystkie dzieci przyniosą

odpowiednie materiały. Przykładowo, do realizacji zadań zaproponowanych poniżej potrzebne będą:

- duża ilość taniego sznurka (np. lnianego),
- farby,
- kartony,
- taśma papierowa,
- materiały na wizytówki uczniów.

Etap 2. Działanie

Nauczyciel proponuje uczniom zadania prowadzące do celu, jakim jest dobre poznanie się wszystkich osób w klasie.

Zadania twórcze:

Zadanie 1: Czyja to dłoń?

Odrysowanie na kartce swojej dłoni i pokolorowanie dowolną techniką. Rysunek dłoni ma zawierać elementy, które dziecko lubi np.: kolor, wzór, bohater z książki lub filmu, zwierzę. Nauczyciel zbiera wszystkie rysunki i pokazuje po kolei pytając uczniów: „Jak myślisz, czyja to praca?”. Jeśli po trzech próbach klasa nie odpowie prawidłowo, autor ujawnia się i mówi, dlaczego tak właśnie pokolorował dłoń. Jeśli klasa wskaże właściwie, autor także mówi o powodach zrobienia pracy plastycznej w ten właśnie sposób.

Zadanie 2: Współpraca.

Z wszystkich rysunków dłoni dzieci przygotowują wspólnie kompozycję zatytułowaną „Współpraca”. Po wykonaniu kompozycji każde dziecko mówi, co mu się w tej pracy podoba najbardziej i pokazuje, gdzie jest jego pokolorowana dłoń.

Zadanie 3: Jesteśmy różni, jesteśmy razem.

Nauczyciel przygotowuje wyklejone na podłodze lub ułożone ze sznurka trzy koła: dwa mniejsze obok siebie, trzecie większe obejmujące oba koła.

Nauczyciel zadaje pytania:

- Kto ma rodzeństwo staje w kole z prawej strony, kto nie ma rodzeństwa staje w kole z lewej strony. Dzieci ustawiają się we właściwym kole.
- Kto lubi jeździć w góry staje w kole z prawej strony, kto woli jeździć nad morze staje w kole z lewej strony.
- Kto lubi psy staje w kole z prawej strony, kto lubi koty staje w lewym kole.
- Kto mieszka w domu staje w prawym kole, kto mieszka w bloku staje w lewym kole.

Nauczyciel tłumaczy, że każdy z nas jest inny, choć możemy mieć takie same zainteresowania, kolor włosów, rozmiar buta. Wszyscy jesteśmy ważni i tworzymy razem klasę bez względu na podobieństwa i różnice, dlatego małe koła były otoczone dużym kołem.

Zadanie 4: Przedstawiam się.

Uczniowie po kolei stają na środku klasy, przedstawiają się imieniem i nazwiskiem oraz mówią w jakim miesiącu się urodzili i w jakiej miejscowości, po czym kłaniają się, otrzymują brawa i dopiero po ich ustaniu wracają na miejsce. Po zakończeniu wystąpień dzieci urodzone w tych samych miesiącach stają obok siebie. Kiedy dzieci się pogrupują, nauczyciel ustawia je w kolejności miesięcy i komentuje zróżnicowaną strukturę klasy mówiąc, że to dobrze, że jest taka różnorodność, że nawet osoby, które urodziły się w tym samym miesiącu różnią się od siebie.

Zadanie 5: Moja mama, mój tata.

Uczniowie po kolei mówią jakie imiona mają ich mama i tata. Następnie używając tylko farb malują obrazki pt. „Jak kocham moich rodziców”. Każde dziecko wręczy obrazek swoim rodzicom podczas prezentacji projektu.

Zadania badawcze:

Badanie 1: Porównanie stóp.

Kto ma taką samą prawą stopę jak ja? Uczniowie zdejmują buty i w dowolny sposób mierzą swoje stopy. Mogą je przykładać, odrysowywać, stawiać obok siebie itd. Kiedy znajdą osobę, która ma taką samą prawą stopę, stają obok niej.

Badanie 2: Trzy wspólne cechy.

Dzieci dobierają się w pary poprzez wylosowanie takich samych symboli z puli karteczek. Jeśli jest nieparzysta liczba dzieci nauczyciel zostaje parą dla ucznia. Zadaniem uczniów w parach jest znalezienie trzech wspólnych cech, mają się tego dowiedzieć zadając sobie pytania np. o ulubiony smak lodów, kolor roweru, imię mamy itd. Muszą zapamiętać te trzy cechy i wspólnie wykonać pracę plastyczną ilustrującą je. Praca plastyczna może być wykonana dowolną techniką.

Badanie 3: Mierzenie wzrostu.

Uczniowie przygotowują swoje wizytówki. Na małych karteczkach rysują symbol, kolorują, ale nie piszą imienia, nawet jeśli potrafią. Uczniowie z nauczycielem mierzą wzrost każdego dziecka odcinając kawałek sznurka odpowiedniej długości (mogą się mierzyć na stojąco lub na leżąco), a do każdego sznurka przyczepiają właściwą wizytówkę. Odcięte sznurki, dzieci układają na podłodze od najmniejszego do największego. Następnie dzieci ustawiają się w szeregu w takiej kolejności, jaka wynika z ułożenia sznurków i porównują, czy nie wkraść się błąd. Następnie ze sznurkami idą do sali gimnastycznej lub na korytarz i tam układają sznurki jeden za drugim. Sprawdzają, jak daleko dosięgną – a może nie zmieszczą się w pomieszczeniu? Nauczyciel zbiera sznurki z wizytówkami i chowa je do czerwca (jeśli projekt jest prowadzony we wrześniu lub październiku (wtedy dzieci będą mogły porównać

ile urosły, ale najpierw będą musiały poznać na podstawie narysowanych wizytówek, który sznurek do kogo należy).

Zadanie indywidualne (wykonywane poza zajęciami):

Zadanie 1. Kolega na cały dzień.

Każdego dnia na początku zajęć dzieci losują pary, w które będą dobrane przez cały dzień. Ich zadaniem jest spędzać z wylosowaną osobą jak najwięcej czasu, dowiedzieć się o niej jak najwięcej, zrobić wspólnie jak najwięcej rzeczy itp. W ciągu dnia (szczególnie przed przerwami) nauczyciel przypomina dzieciom o tym zadaniu. Na końcu dnia nauczyciel zaprasza dzieci do kręgu, w którym siadają one parami i po kolei opowiadają, czego się dowiedziały o partnerze i jak spędziły z nim czas. Na zakończenie spotkania dziękują koleżde (koleżance) z pary za współpracę, ponieważ jutrzejszy dzień spędzą z kimś innym, choć nadal w tej samej klasie.

Etap 3. Podsumowanie projektu.

Na spotkaniu z rodzicami, np. na początku zebrania, dzieci prezentują siebie nawzajem w parach, w których wykonywały *Badanie nr 3* (trzy wspólne cechy). Przedstawienie powinno zawierać następujące elementy: imię i nazwisko przedstawianego dziecka i trzy poznane cechy np.:

- To jest Ania Iksińska. Ania tak jak ja lubi lody czekoladowe, ma psa i nie może jeść bananów.
- To jest Marek Zetowski. Marek tak jak ja umie jeździć na rowerze na dwóch kółkach, ma młodszego brata i nie lubi szpinaku.

Każda para na koniec przedstawiania kłania się, otrzymuje brawa i dopiero po ich wygaśnięciu wraca na swoje miejsca.

W sali, w której odbywa się spotkanie są wywieszane prace plastyczne pt. „Jak kocham moich rodziców”. Zadaniem rodziców jest odszukanie pracy własnego dziecka; dziecko może wspierać rodzica w wyborze mówiąc „ciepło” jeśli rodzic zbliża się do pracy albo „zimno” jeśli rodzic oddala się od pracy.

Nauczyciel inicjuje wspólną rozmowę na temat co dało dzieciom uczestnictwo w projekcie „Jacy jesteśmy podobni”. Przypomina pytania które stawiali sobie uczniowie w pierwszym etapie projektu oraz odpowiedzi:

- Co zamierzamy osiągnąć realizując projekt? Czego chcielibyśmy się dowiedzieć, jak chcielibyśmy się zachowywać, co chcielibyśmy umieć na końcu?
- Gdzie będziemy realizować projekt?
- Jak długo będziemy realizować projekt?
- Jak będziemy realizować projekt? Co konkretnie będziemy robić?
- Co nam może przeszkodzić, jakie mogą się pojawić trudności?
- Kogo będziemy angażować w realizację projektu?
- Dlaczego chcemy realizować ten projekt?

Uczniowie i ich rodzice odpowiadają, czy cel projektu został zrealizowany. Oceniają, co zostało zrobione w prezentacji bardzo dobrze, co można poprawić, jaką wartość ma projekt dla rodziców.

Osobno, w czasie spotkania z samymi uczniami, nauczyciel przeprowadza z nimi rozmowę kierowaną służącą ewaluacji projektu. Pyta dzieci, co im się podobało w czasie wykonywania projektu, czy któreś zadanie było dla nich trudne i dlaczego. Razem z uczniami określa, w jaki sposób projekt wpłynął na klasę, szkołę, nauczycieli, rodziny uczniów biorących udział w projekcie.

Nauczyciel chwali dzieci za wykonaną pracę i zachowanie podczas wykonywania projektu. Przypomina im ciekawe zdarzenia z zadań i badań wykonywanych w czasie projektu,

pokazuje wspólne przeżycia i to, czego dzieci się nauczyły. Chwali uczniów odpowiedzialnych za wykonywane zadania i zwraca uwagę, że powodzenie projektu zależało od wszystkich.

